

LA CANDELERA - La festivitats (2 de febrer)

Albert Orriols

La Candelera és una festivitats al bell mig de l'hivern que clou el cicle nadalenc. També se la coneix com la Festa de la Llum o de Presentació del Senyor.

És una festa religiosa que es fa quaranta dies després de Nadal i commemora la presentació de l'infant Jesús al temple i la purificació de la mare de Déu.

Els orígens. En temps de Jesucrist, a Jerusalem, imperava la llei mosaica i la tradició jueva. Aquesta tradició obligava a la purificació de les dones que havien tingut un infant. Les mares havien d'esperar quaranta dies després del part per purificar-se

si havien tingut un infant i seixanta dies si era noia. Fins aleshores no podien presentar el nadó davant les autoritats religioses. Presentaven el nadó als sacerdots i feien una ofrena.

Segons la tradició cristiana, com que Jesús va néixer el 25 de desembre, 40 dies més tard, el 2 de febrer, Maria va anar a presentar Jesús als sacerdots.

La festa va ser introduïda pel Papa Gelasi I, l'any 496, com a continuació de diverses tradicions gregues i romanes que se celebraven per aquestes dates.

De fet era una adaptació dels ritus pagans a la religió cristiana, com ha estat així en pràcticament la totalitat de les festes religioses actuals: una continuïtat en el temps dels antiquíssims ritus pagans que feien esment a les grans qüestions que ha tingut sempre la humanitat: la fecunditat, la mort, les collites, el temps...etc.

La festa també es continuadora d'una processó que les dones gregues feien encenent torxes i teies a les cases, emulant l'antiga llegenda que explica la recerca nocturna de Persèfone per part dels seus pares.

La festa també recorda un ritus que tenia lloc durant les Parentalia romanes: una processó de petites espelmes beneïdes que feien els romans, vestits de negre fins als cementiris com una mena de culte als morts.

L'actualitat. De fet la processó de la Candela és una recreació de la que, segons la tradició, va fer la Mare de Déu als quaranta dies del naixement de Jesús. La realitzen dones embarassades que han infantat l'any anterior o que hagin perdut un infant. A l'actualitat també hi participen altres fidels.

Durant la missa, es beneeixen espelmes (o "candelers") símbol de la llum i fe, d'aquí ve el nom de Candelera, que significa "festa de les espelmes". Hom creu que les espelmes beneïdes aquest dia tenen virtuts protectores.

La processó es pot desenvolupar a l'exterior o a l'interior de l'església, portant grans candeles de cera enceses. Un cop beneïdes les candeles, es guarden a casa i es poden utilitzar en altres actes litúrgics de l'any. Segons la tradició ens protegeixen.

La llum de les candeles, ciris, llànties o espelmes s'identifiquen amb l'ànima i simbolitzen la presència de la divinitat.

Aquesta benedicció recorda que Jesús és "la llum del món".

La Candelera és una barreja preciosa de llum, fe i natura, una festa que marca el punt en que la foscor de l'hivern comença a retrocedir i arriba la llum de la primavera.

Per tots aquests motius, la Candelera és un dia important del calendari festiu i, per això, els més rigorosos amb la tradició dicten que no es pot treure el pessebre –

ni els guarniments de Nadal– fins que no arriba aquesta data.

És també una festa de transició d'hivern a primavera; tradicionalment s'hi feien prediccions del temps "Si la Candelera plora"...

En alguns pobles era el moment de beneir animals o llavors. Actualment encara es fa a alguns llocs dels Països Catalans diferents variants d'aquesta festivitat.

Podem parlar de la "Festa de la Candelera", de l'Ametlla de Mar. Es fa una processó al vespre amb ciris ("atxes"). A Valls hi ha les Festes Decennals de la Mare de Déu, que se celebren cada 10 anys... i també a Igualada, Manresa...

L'hivern i l'ós. Hi ha la creença que la Candelera marca el darrer dia de l'hivern.

La llegenda de l'ós

Hi ha una creença comuna, a molts pobles europeus, que el 2 de febrer, l'ós, que ha estat tota la hivernada dormint dins d'una cova, es desperta. Durant tot l'estiu l'ós ha estat nodrint-se excessivament per tal d'acumular greix per a passar l'hivern. Quan arriba el fred l'ós es fica a la cova i viu ensopit consumint les reserves acumulades a l'estiu. Arribat el dia d'avui, treu la poteta fora de la cova. Si plou o fa mal temps (*la Candelera plora l'hivern és fora*) surt del cau i fa vida normal. Si al

contrari fa bon temps (*la Candelera riu l'hivern és viu*) se'n torna a jeure per quaranta dies més, creient que la hivernada no s'acabarà fins aleshores.

L'ós ve a simbolitzar el geni de la vegetació, que resta esmorteïda i com suspesa durant el fred, i que reviscola quan torna la bonança, assenyalada en aquest cas per la pluja fecundant i vivificadora.

La figura de l'ós és present en multitud de tradicions i folklore de molts pobles dels Països Catalans.

El dia de la Marmota. És per tant un moment clau per

preveure quants dies de fred ens queden. Amb aquest mateix objectiu, als Estats Units celebren el dia de la Marmota cada 2 de febrer. En funció dels moviments de l'animal i l'ombra que deixa es pot predir si la primavera està a prop.

I uns quants refranys....

*Si la Candelera plora,
El fred és fora;
Si la Candelera riu,
El fred és viu.*

*Si la Candelera plora
l'hivern és fora,
i si riu, torna-te'n al niu.*

*Quan la Candelera plora,
el fred és fora;
quan la Candelera riu,
el fred és viu;
tant si plora com si riu,
ja ve l'estiu.*

Fonts:

Costumari català de J. Amades, beteve.cat
Vilaweb.cat, Festes.org, Viquipèdia
www.barcelona.cat/culturapopular.

JUNTA DIRECTIVA

President:

Josep Pesa

Vicepresident:

Amadeu Bitriu

Secretari:

Eduard Altet

Tresorer:

Albert Orriols

Vocals:

Manel Fernández

Carles Rosel

Guillem Palmer

Sebastià López

M.Antonia Bernabé

Carles Bonet

Ignasi de Peray

Joan Josep Jimenez

Antoni Bargalló

Col·laboradors:

Joan Ramon Marbà

Francesc Martínez

Alfons Bayer

Nico Cortés

Enric Ruiz

Joan Puga

Rosend Pujol

Les fotografies de la revista han estat realitzades i aportades pels col·laboradors habituals o obtingudes a la xarxa.

Edita: JUBIADEC, Associació de Jubilats i Antics Empleats de la Caixa d'Estalvis de Catalunya/Catalunya Caixa/Catalunya Banc

Consell editor: La Junta

Coordinació: Amadeu Bitriu

Disseny i maquetació: Sebastià López

Impressió: Toni Ródenas

Correu: jubiadec@gmail.com

Dipòsit legal: B-14063-2011.

L'Associació no assumeix les opinions dels articles dels col·laboradors, sent els únics responsables els signants dels mateixos.

CARTA OBERTA

Benvolguts amics/gues,

Quan tingueu a mans aquesta revista, estarem a la frontera de finals del 2025 inici del 2026, un any més per tots i que, una vegada més, se'ns ha anat en un obrir i tancar d'ulls.

Activitats: Llums i ombres: Amb l'ànim de fer una mica de balanç del 2025, hem de parlar de les assistències a les activitats programades, que ja hem comentat per períodes en les revistes anteriors. Hem d'admetre que hi ha llums i ombres. A les activitats de visites culturals i xerrades, la participació ha estat excel·lent i a algunes d'elles s'han hagut de reorganitzar en dos i fins i tot a tres grups i, gràcies a la flexibilitat dels socis i famílies, hem pogut atendre totes les peticions.

El viatge a França i la sortida de tres dies a Horta de Sant Joan han estat també un èxit i s'han omplert les places ofertes. Voldríem mantenir la tradició d'una excursió trimestral i haurem de fer una reflexió i comptar amb el vostre suport, per fer-nos propostes que us agradin i us engresquin a assistir-hi.

Mutualitats – Hisenda Mod. DT-2: Toca tornar a parlar del vell tema de les Mutualitats, "la cançó de l'enfadós". Si veiem les informacions de premsa que van sortint i la pròpia AEAT, sembla que ja tot està arranjat i acabat i que a finals del 2025 tothom haurà cobrat les diferències del darrers quatre anys i anteriors no prescrits.

No es ben bé així, s'han resolt força bé, en especial els casos de tots els que van cotitzar de qualsevol activitat, que va incloure l'AEAT de motu proprio. Des que vam començar les reclamacions anys endarrere, hi ha molta cosa pendent de resoldre, cada persona és un cas i no sabem com es podrà continuar reclamant segons l'estat de cada expedient. Ben segur que l'Agrupació Sant Jordi que, sense cap cost, tant s'ho ha treballat amb èxit, ens podrà continuar atenent amb el que es pugui fer.

Programacions futures: Us animo a fer un bon repàs del tríptic groc i a anotar al vostre calendari els dies per poder-vos inscriure a tot el que us pugui interessar, quan es publiquin els correus repetitius de cada activitat. Vull recordar-vos que l'assistència la podeu fer extensiva a familiars i amics. De la bona assistència depèn la nostra existència.

Loteria: Ja en sabem el resultat. Així, que salut per tothom.

Canvi de Junta: He d'esmentar que el proper mes de març acaba el termini de vigència d'aquesta Junta. Per aquest motiu, en el moment oportú, es farà la convocatòria d'inici del període d'eleccions per a una nova Junta, al que tots hi sou convidats.

Festa de Nadal. Felicitació: Com ja és tradició, ja hem celebrat la nostra Festa de Nadal, amb força assistència (**120 inscrits en el moment de tancar la revista**). La felicitació del Nadal i bons desitjos per el 2026 que vam compartir, la faig avui extensiva a tots els socis, sòcies i famílies.

Bon Nadal i un millor 2026 !!!

Ben cordialment,

Josep Pesa

AGENDA de les ACTIVITATS del 1er trimestre de 2026

Gener:

15 - Visita Palau Güell
29 - Visita Sincrotró ALBA

Febrer:

05 – Xerrada Max Aguilera: La Salut mental
11 – Calçotada a ...
19 – IDEAL Cinema

Març:

04 – Esmorzar Jubiadec, al restaurant Tres Encinas
05 – Xerrada Josep Figuerola: Beneficis socials i fiscals derivats de les minusvàlues
11 – Assembla General Ordinària
13 – Visita nocturna a l'Observatori Fabra de Barcelona

Nota: Els grups de **Pitch & Putt**, **Caminades** i **Passejos Sub99**, tenen els seus propis xats per concretar les seves trobades. Els qui estigueu interessats en formar part en alguns dels grups indiqueu-ho als seus contactes.

NOTA: Les activitats programades en aquesta agenda poden ser modificades i, fins i tot, anul·lades.

VIATGES a mida per JUBIADEC

Sicília

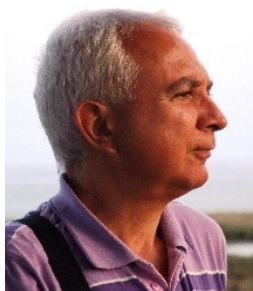
Del 18 al 24 de maig

Tots ja heu rebut el nostre correu del 27 de novembre on anticipàvem el proper Viatge JUBIADEC.

Set dies, sis nits, visitant: Palerm i Monreale, Cefalú, Catània, l'Etna i el teatre grec de Taormina, Noto, Siracusa i Agrigento.

Si us pot interessar, feu la vostra preinscripció, a l'enllaç que consta al correu, per tal que us puguem convocar el pròxim mes de gener, a la reunió de presentació.

XERRADES

Sobre la Salut mental

Max Aguilera

Farà ja onze anys que, en una xerrada, vam parlar del tema de l'enunciat. Tot avança a molta velocitat, i la ciència, de lo que més. En la trobada que ara us proposo tomarem a tractar sobre aquesta qüestió que, sens dubte, tots la tenim com a molt seriosa.

Tomarem a parlar sobre l'angoixa, la depressió o del temut deterior cognitiu, amb ses múltiples variants. No se'ns escapa a ningú que són temàtiques molt complexes de tractar, un cop les tenim instal·lades en la nostra persona o en el nostre immediat entorn.

La biomedicina i altres disciplines de la ciència dedica, des de fa moltíssim temps, recursos per tal d'esbrinar què passa al nostre cervell, com funciona, per què emmalalteix, ... sent avui en dia, en gran part encara, tot un enigma. Podem esbrinar més o

menys per què ens "puja el sucre" o què cal fer si ens "puja la pressió", ... però, què podem fer nosaltres davant de les patologies del Sistema Nerviós Central? I en concret, del nostre centre de comandament?

Doncs malgrat estem en mans de la genètica, de l'herència, del què descobriran els científics, del que ja han descobert, dels psicofàrmacs, ... podem aportar-nos nosaltres quelcom? Almenys com a prevenció? Per a mi la resposta, és que sí, amb els matisos que calguin, però, ... si partim de la base de que el nostre organisme és una unitat física-psíquica-emocional-espiritual, podem donar per segur que estem auto-interconnectats en tots aquests aspectes.

Per tant, podem entendre que pot estar a les nostres mans el tractar de reduir les possibilitats de caure en estats patològics tan complicats com els que ens ocupen en aquest cas.

Us convido doncs a la propera xerrada, el dijous, dia cinc del proper mes de febrer, de la qual en rebreu oportuna informació.

Fins aleshores, una abraçada.

Beneficis socials i fiscals derivats de les minusvàlues

Josep Figuerola i Manich

Amb aquest títol, l'amic Figuerola ens oferirà, el dijous dia quinze de març, de l'any vinent, una xerrada sobre un tema que ens pot afectar directament i fa que, per desconeixement, deixem d'obtenir unes bonificacions tant socials com fiscals.

Aquests beneficis són els que s'obtenen després del reconeixement, declaració i qualificació dels diferents graus de minusvàlua, física i/o psíquica, que atorga el R.D. 1971/1999, de 23 de desembre (B.O.E. núm. 22 de 26-01-2000), que determina:

- Qui en pot ser beneficiari ?
- Qui té problemes de salut?
- Quins ajuts socials i/o econòmics podrien representar per a mi?
- Quina deducció fiscal es pot tenir a l'IRPF (Declaració de la Renda) ?
- Com puc aconseguir els beneficis que em correspondrien?
- Quins passos administratius haig de fer ?

La xerrada s'ampliarà amb l'explicació de la Llei de regulació de l'Impost de Successions i Donacions, de la Generalitat de Catalunya, que atorga reduccions de fins el 66%, quan és reconeguda determinada minusvàlua.

MEMÒRIA D'ACTIVITATS del 3er QUADRIMESTRE DE 2025

EXCURSIONS

Boletada a Vilada

El dimecres 5 de Novembre es va fer la gairebé tradicional excursió de tardor, "la boletada".

Els que sortíem de Barcelona ens vam trobar puntualment a la Ronda Universitat, per afegir-nos al bus Gibert, amb els companys que ja venien de Granollers. Vam ser 20 assistents.

Ja encotxats, el conductor habitual ens va portar fins el Restaurant "El Lleó", prop de Sallent, on ja tenien la taula parada per fer un bon esmorzar: pa amb tomàquet, plat d'embotits variats, bon vi, i com sempre, que es va en grup, la disbauxa dels cafès.

Vam reprendre el camí, i cap a Berga, on, a l'arribada, ens esperava el guia local, en Toni Gol, que ja ens ha acompanyat en altres ocasions. L'objectiu era visitar el Museu de la Patum i per provar les nostres forces, cames ajudeu-me, vam fer una bona pujada, amb pendents i escales, per arribar a l'Església i Convent de Sant Francesc, seu del Museu, que ens van obrir per a nosaltres. En Toni ens va explicar la història de la Patum, entretenint-se en tots els detalls de les figures que hi participen: Tabal, Maces, Guites, Cavallets, l'Àliga, Gegants vells i gegants nous i Nans vells i nans nous.

Els coneixements, el respecte i el sentiment que en Toni posà en les explicacions, amb la música com acompanyament, crec que ens va fer devots a tots.

Acabada la visita, vam desfer el camí amb més comoditat, una bona baixada fins l'autocar, al Passeig de la Pau, on el nostre xofer en Marc ens va recollir, per fer-nos arribar al lloc del dinar: al Restaurant Cal Candi, a Vilada, on ja hi hem anat en altres ocasions.

Ara s'explica perquè a l'excursió l'anomenen boletada; no anem a collir ni a caçar bolets, anem a menjar-ne, i així ho confirma el menú: 1er). Amanida verda amb bolets i amb complement de pa amb tomàquet i all -i-oli, 2on). Gran canaló de bolets, gratinat i amb una fantàstica salsa de bolets., 3er). Vedella estofada amb bolets, un xup-xup amb tots els sabors i amb un afegit, a cal Candi, a qui ho vol, se li ofereix poder repetir...

Tot va ser acompanyat d'un bon vi del Priorat. Per postres, tal com pertoca per l'època del any, un assortit de pastes i panellets, amb un

xupito" de vi dolç, i cava a dojo.

Com que no havíem de conduir, vam complir. Cafès, entretinguda xerrada i, tal com ha de ser a Cal Candi, sortida a la terrassa per gaudir del paisatge que l'envolta, el del Pantà de la Baells que ara, després de les sequeres sofertes es troba prou ple, i de les muntanyes i prats amb els colors de tardor i d'un alè d'aire fresc.

I, quan el tacògraf del bus arribava al límit, vam anar cap al bus i vam retornar plovent a Barcelona, amb dret a migdiada. Una sortida més de companyonia i bon rotllo. *Josep Pesa*

ITINERARIS CULTURALS

Visita als Molls del Port Vell de Barcelona

Per el mes de setembre, després de vacances, estava prevista aquesta visita, que va ser un gran èxit, 56 inscrits, motiu pel qual es van haver de distribuir en 3 grups, L'assistència, al final va ser de 51 persones, repartides entre els dies 22, 25 de setembre i 3 d'octubre.

Vam gaudir de la primera novetat: recorregut pel port amb el nou Bus Nàutic, de l'empresa Alsa, que, sortint de davant les Drassanes, traspasa el port fins el Moll de Llevant (zona de l'Hotel Vela i platja), per un cost de 1,52 €. per trajecte. Durada 10 minuts i freqüència de 15. És una bona opció el dia que vulgueu fer un tomb pel port.

La nostra guia, l'Alba, ens va fer un gran recorregut ple de detallades i grans explicacions.

Molls del port vell:

- 1) **Moll de la Fusta o de Ròmul Bosch i Alsina (antic Moll de la Muralla):** Amb motiu de la celebració del Dia de les Forces Armades del 1981, s'anuncia l'accés dels ciutadans al moll. La primera vegada que el port s'obria a la ciutat. L'any següent, l'Ajuntament i el Port encarregaren un projecte d'ordenació a Manuel de Solà-Morales.

L'experiència del Moll de la Fusta i la designació de Barcelona l'any 1986 per fer-hi els "Jocs Olímpics" del 1992, va implicar que es decidís transformar el Port Vell.

Hi podem trobar: Pailebot Santa Eulàlia: Goleta de 1918 que va ser un dels darrers velers dedicats al transport de mercaderies a la Mediterrània. Els Reis de l'Orient arriben en aquest vaixell..

Portal de la Pau: Las "Golondrinas": Creació amb motiu de l'Exposició Universal de 1888. Només van deixar de funcionar durant la Guerra Civil i la Covid. Les gestiona la mateixa família des dels anys 30.

Monument a Colom: Monument columna, que segueix el model del monument de la Pl. del Duc de Medinaceli, alhora inspirada en la columna de la Place Vendôme, de Paris, o la columna de Trajà, de Roma.

Drassanes Reials: Construïdes el segle XIII.

Duana Nova: Projectada a l'any 1890, per l'arquitecte Enric Sagnier.

Autoritat Portuària: Junta d'Obres del Port,

- 2) **Moll del Dipòsit:** Palau de Mar: Antics Magatzems Generals de Dipòsit. Ara acull el Museu d'Història de Catalunya i el Departament de Drets Socials de la Generalitat. Inspirat en els "docks" anglesos. Ús de la volta catalana, el maó i el ferro.
- 3) **Moll d'Espanya:** S'hi arriba a través d'una passarel·la mòbil. Permet el pas de les embarcacions a la Dàrsena Nacional (port esportiu). Maremagnum: Centre comercial, creació amb motiu dels Jocs Olímpics. Tot el Moll d'Espanya es va destinar a equipaments lúdics.
- 4) **Moll de Barcelona:** Torre de Jaume I: De 107m d'altura, fins el 1966, va arribar a ser la torre més alta del món per la qual passava un telefèric.

Telefèric del Port de Barcelona (1926-1931): uneix la zona de Miramar amb la Torre de Sant Sebastià, ubicada al Moll Nou. Durant la Guerra Civil es va utilitzar com a punt de guaita i s'hi va instal·lar una bateria de metralladores.

- 5) **Moll Nou (ara Oriental i de Llevant):** Torre de Sant Sebastià, Tinglados (1904-1915).
- 6) **Moll de la Barceloneta:** Creat a extramurs durant la segona meitat del s.XVIII. Abans se li deia Moll Vell, davant la construcció del Moll Nou.
- 7) **Nou Passeig del Trencaones o Rambla de la Marina;** Recorda el "Rompeolas", el dic més exterior del port abans d'obrir la Bocana Nord. Reproducció del traçat del "Rompeolas" i dues pedres trobades durant les excavacions de l'obra civil de la Nova Bocana, abans en el Dic de l'Est. Serveix com a dic d'abric per tal de poder construir la Nova Bocana.

8) **Moll dels Pescadors:** El seu origen prové de l'Edat Mitjana. Pertany a la Confraria de Pescadors. Encara hi treballen 250 pescadors i 22 embarcacions.

L'antic Gremi de Pescadors és remodelat organitzativament i es divideix en tres nous gremis:

- Gremi de Pescadors, Gremi de Mariners i Gremi de Mestre d'Aixa (constructors d'embarcacions).
- Nova Llotja passarel·la elevada. L'edificació i la seva integració al port.
- Torre del Relotge: Emblema del Port i primer far de Barcelona, construït el 1772 i transformat en torre de rellotge el 1911.

Descobrint la Barcelona Maçònica

Un viatge al passat i al present de la Maçoneria a Barcelona.

El 31 d'octubre vam visitar un dels llocs més emblemàtics i desconeguts de Barcelona: la Biblioteca Pública Arús. Amb una guia experta, vam aprofundir en la història de la maçoneria a la ciutat.

La Biblioteca Pública Arús epicentre maçònic: Fundada el 1895 per Rossend Arús, la biblioteca destaca per la seva col·lecció dedicada als moviments socials i és un dels principals centres de documentació maçònica d'Espanya. Orientada al pensament progressista, republicanisme, feminisme i maçoneria, la Biblioteca Arús és un punt de trobada intel·lectual i social.

Orígens i evolució de la maçoneria; La maçoneria es divideix en dos períodes: l'operatiu, format per gremis de constructors medievals i el simbòlic que s'inicia el 1717, amb la fundació de la Gran Lògia de Londres. Aquesta evolució va estar influïda pel cristianisme i per figures com Anderson, autor de les Constitucions de 1723, que van establir les regles de la maçoneria especulativa.

Influència en moviments i institucions: La maçoneria va ser clau en revolucions d'independència a Amèrica i Filipines, inspirades pels ideals de la Revolució Francesa. També ha contribuït a la cultura, la democràcia i la llibertat de pensament, participant en la creació d'organismes com l'ONU, la Creu Roja, la mitja Lluna Roja, el moviment olímpic, Boy Scouts, Lyons Club, Rotary, la Societat de les Nacions, la Primera Internacional i la Royal Society.

Llocs emblemàtics a Barcelona: La visita va continuar per espais de Barcelona amb empremta maçònica. Destaca l'antiga "caixa de reclutes" al convent de Sant Agustí Vell, avui centre cívic, vinculat a les confraries gremials medievals. També el Pla de Palau, amb l'antic edifici de la Borsa de Barcelona, utilitzat per maçons per reunir-se clandestinament durant la repressió d'Isabel II. Els "porxos d'en Xifré", residència de Josep Xifré i Casas, mostren símbols maçònics a la façana, com Saturn, Urània amb un compàs, i l'esfera armil·lar.

La Catedral de Barcelona: El recorregut va acabar a la Catedral, on es poden veure elements arquitectònics i simbòlics vinculats a la maçoneria operativa, tot i que no hi ha evidència concloent d'una relació directa amb la maçoneria moderna. Els constructors medievals s'organitzaven en lògies, estructura que la maçoneria simbòlica va adoptar a partir de 1717.

La persecució durant el Franquisme: Durant la dictadura franquista, la maçoneria va patir una forta persecució. Després de 1939, es van obrir més de 80.000 expedients contra possibles maçons, tot i que n'hi havia menys de 6.000 a Espanya en aquells moments. Qualsevol persona amb relació amb un maçó podia ser investigada.

Conclusió: La visita guiada va ser una experiència enriquidora que ens va permetre descobrir la influència de la maçoneria en la història i la cultura de Barcelona. *Carlos Barón Palacio*

Descobrint L'Hospitalet de Llobregat

He de confessar que quan vaig rebre el correu electrònic de JUBIADEC, on s'anunciava una activitat que duia precisament aquest títol, vaig pensar que ja hi havia anat molts cops a aquesta ciutat. Tot i així, en llegir "**Visita a la Vila Vella ...**", les ganes de conèixer nous indrets em va fer decidir a apuntar-m'hi.

Així, doncs, el 13 de novembre de 2025, a les 11 del matí, ens vam trobar 13 persones a l'actual **Avinguda del Carilet**, nom que recorda que per aquí passava al descobert el tren dels actuals Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya i que ara van soterrats.

Amb puntualitat benedictina, es va presentar l'**Alba Casaramona**, experta en Gestió i Comunicació Cultural, i Guia Oficial de Turisme de Catalunya, que seria l'encarregada de conduir la nostra visita guiada.

La primera dada històrica que ens va donar és el document més antic que fa referència a la ciutat que estem visitant: un petit pergamí de l'any 908, que es conserva a l'Arxiu Episcopal de Vic, i que esmenta la "*Villa Provintiana*". Provençana seria precisament la nomenclatura antiga amb la que es coneixia l'actual L'Hospitalet de Llobregat. En aquella època, la contrada era plena de masies disperses al voltant d'un eix central: l'**església de Santa Eulàlia**, per on passava una antiga via romana que seria l'origen del **Camí Ral**.

Tots aquells paratges eren l'heretat de la **Torre Blanca**, edifici que es desconeix on era exactament la seva ubicació. Dins de la mateixa, però, hi havia un petit hospital que acollia els viatgers que necessitaven algun tipus d'atenció. D'aquí que un document de l'any 1401 ja parla d'un "*Spitalet*", que acabà donant nom a la ciutat, juntament amb el nom del riu proper, el Llobregat.

La nostra guia ens porta en primer lloc a **Ca n'Arús**, antiga masia reformada el 1851 pel seu propietari *Jaume Arús Cuixart*, prohom de la ciutat que en fou alcalde en cinc ocasions. Actualment la finca encara conserva un petit jardí romàntic. Les grans fortunes del món agrícola que havien prosperat, entre d'altres raons, per la construcció del Canal de la Infanta, entre els anys 1817-1820, ja albiren que s'acosta una transformació cap a una faceta industrial.

Continuem el passeig i arribem a **Ca l'Esquena Cremat**, l'origen de la quan es remunta a 1864. *Rafael Vinyals Casas*, de malnom l'Esquena Cremat, l'edificà el 1880. Al costat hi passava la **Riera de la Creu**, que feia dels conreus que la voltaven una font important d'ingressos econòmics.

El 1873, l'esmentat Arús fundà el "*Centro Económico, Agrícola e Industrial*", que se'l coneix popularment com el **Casino del Centre**, tercer edifici del nostre recorregut i del qual en podem contemplar també la seva façana. En front d'aquest, veiem una construcció noucentista, que havia estat propietat de *Just Oliveras Prats*, empresari i polític, que fundà una empresa de tartanes per a viatgers i posteriorment una línia regular d'autobusos. Fou alcalde de la ciutat durant els anys 1930-1931. Va ser assassinat, juntament amb la seva cunyada, el 1938.

Xino-xano arribem al **Carrer Major** i a la **Plaça de l'Ajuntament**. La **Casa de la Vila** és de l'any 1895. Just al costat contemplem una botiga modernista que fou de queviures i construïda el 1912 per l'arquitecte municipal *Ramon Puig Gairalt* (1886-1937). A prop hi trobem l'esmentada església de **Santa Eulàlia de Mèrida**. L'origen és romànic; posteriorment entre els segles XVI i XVII s'hi bastí un edifici barroc, destruït a la Guerra Civil.

I així arribem a la **Pobla de l'Hospitalet**, la Vila Vella, amb l'emblemàtic **carrer Xipreret**, que podria ser un antic camí romà, que delimitava les finques adjacents. Contemplem de lluny estant la **Masia de l'Harmonia**, que fou un centre cultural obrer i, durant els primers anys del franquisme, seu de la Falange.

A la nostra esquerra veiem una torre, la **Talaia**, construïda el 1587 a **Can Modolell de la Torre** i traslladada pedra a pedra, el 1972, fins al seu actual emplaçament. Enfilant l'esmentat carrer Xipreret, ens endinsem en un "**corraló**", espai comunitari, de les *cases de cós*, habitatges dels treballadors formades per una planta baixa i un primer pis. Passem davant de la **Casa dels finestrals gòtics**, una part de la qual fou enderrocada per fer-ne un edifici nou.

Més endavant arribem a la **Casa dels Espanya**, del segle XVI, actual seu del Museu d'Història de la ciutat.

Seguint la nostra ruta, arribem a la **Plaça del Repartidor**. Rep aquest nom perquè des d'aquí, en el segle XIX, es distribuïen, a cinc fonts de la ciutat, les aigües que provenien d'un doll d'Esplugues de Llobregat. En aquesta plaça hi ha l'edifici que fou la central de **Correus**, on actualment hi ha una escola de gastronomia i un restaurant. A la façana es conservava una bústia que era un cap de lleó amb la boca oberta. La peça original fou robada i ara hi ha una rèplica.

I finalment acabem la nostra visita al capdemunt de la **Rambla Just Oliveras**, des d'on podem contemplar encara dues cases modernistes de l'esmentat arquitecte Puig Gairalt, que també va ser un gran urbanista. El seu ambiciós projecte, però, tenia com a finalitat construir cases per a obrers, les anomenades "*cases barates*".

Davant nostre tenim l'actual estació de la RENFE, doncs, el tren arribà a la ciutat el 1854. A l'altre cantó de la via hi ha els jardins de **Can Boixeres**, segle XVIII, i més a amunt els blocs de pisos de gran alçada de **Can Serra**.

Tots els assistents vam donar les gràcies a l'Alba, així com als organitzadors, per haver-nos fet descobrir un L'Hospitalet de Llobregat que ni sospitàvem que existia. Vam passar un matí molt agradable. **Jordi-Xavier Romero**

ELS ESMORZARS DE JUBIADEC

EN "SALVA" ES JUBILA

Possiblement a molts no us soni el "Salva" i encara menys en Salvador Rodríguez Martín, potser, però, als habituals assistents als esmorzars de Jubiadec aquest nom us sigui una mica més familiar. Efectivament, és un dels dos responsables de l'establiment, juntament amb l'Honorio, i autor dels entrepans que ens serveixen al "Tres Encinas", on fem les habituals trobades organitzades per Jubiadec.

Ambdós són fills de Huetre, llogaret de les Hurdes (Cáceres). En "Salva" va venir a Barcelona l'any 1979, l'Honorio ho havia fet uns anys abans. Sembla ser que el motiu del viatge d'en "Salva" no va ser laboral sinó sentimental, algú diu que la germana de l'Honorio hi va tenir quelcom a veure perquè es va acabar convertint en la seva esposa. Ciudad Rodrigo, on en "Salva" ja tenia aparaulat un establiment, va perdre un excel·lent professional de la restauració en benefici de Barcelona.

Després de treballar a diferents locals d'hostaleria, l'any 2001, els cunyats decideixen agafar el comandament del "Tres Encinas". En "Salva" al pont de comandament, la barra i la caixa des d'on atén a la clientela i l'Honorio a la sala de màquines, la cuina, d'on surten els plats que els cambres serveixen molt professionalment als comensals. Aquesta maquinaria ha funcionat perfectament i sense fissures superant entrebancs, inclòs la pandèmia, fins que han decidit jubilar-se.

Com succeeix en molts dels negocis familiars, els descendents no segueixen el camí iniciat pels seus progenitors i cerquen altres sortides laborals. Desitgem i esperem que els nous responsables estiguin al seu nivell.

En l'esmorzar de dimecres vuit d'octubre, la vint-i-quatrena trobada de company/es assistents, li férem els nostre petit homenatge de comiat, extensiu a l'Honorio.

Benvolguts "Salva" i Honorio us desitgem una bona i llarga jubilació amb salut i amb companyia dels essers estimats. Us trobarem a faltar. **Guillem Palmer**

XERRADES

La Intel·ligència Artificial

El 23 del passat mes d'octubre vam tenir la conferència sobre la intel·ligència artificial, tema tan de moda avui en dia, amb una nombrosa assistència de 72 companys interessats en aquest tema.

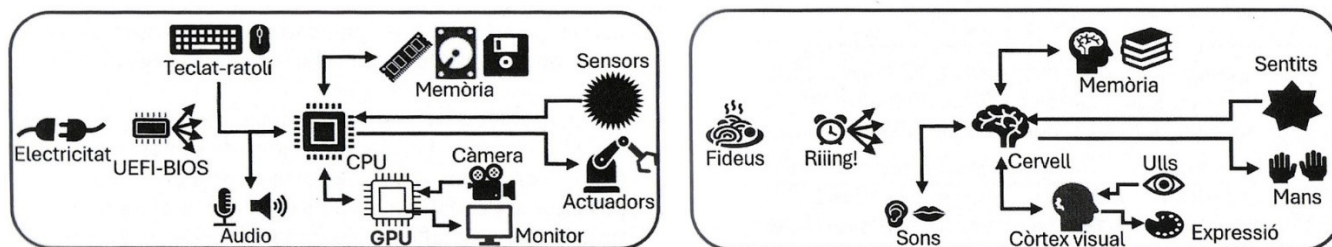
El conferenciant va ser el Sr. Joan Gaya, químic, bioquímic i informàtic que va exercir la seva professió a l'Hospital Clínic de Barcelona i qui, amb gran entusiasme, ens va voler donar una explicació sobre les bases de la IA, començant per fer un paral·lelisme entre els ordinadors i les persones.

A la introducció, ens va fer una breu explicació del que és un ordinador i el seu funcionament, els xips bàsics per a la IA i el concepte de sensors i actuadors.

Ens va descriure les parts d'un ordinador, el CPU (Unitat Central de Procés) a la que es connecten la memòria, tan interna com externa, el teclat, el ratolí, l'altaveu i el micròfon, els sensors i els actuadors, el monitor o pantalla i la càmera.

Ens va parlar també de la Unitat de procés gràfic (GPU), xip especial que és cabdal per a la IA, que és com una taula de números amb files i columnes, amb diferents nivells, que pot realitzar moltes operacions simultànies, que en els ordinadors de sobretaula està inclosa en un component anomenat "targeta gràfica".

El Sr. Gaya ens va mostrar uns esquemes d'ordinador i d'un ésser humà per demostrar-nos la seva similitud.

A continuació, ens va donar uns conceptes bàsics per entendre el que és la IA:

El Patró: conjunt de característiques que es representen de manera reconeixible en una sèrie d'observacions, que té una semblança amb un procés mental d'anàlisi de característiques i propietats del que observem. Hi ha patrons lingüístics i gestuals, tan facials com corporals o de comportament.

L'algorisme: regla o instruccions que es segueixen per executar una acció. Aquí veiem que un ordinador, a diferència d'una persona, executa els algorismes d'una manera precisa i rígida. El llenguatge de programació en la IA és l'anomenat Python.

Dades: entenent per dada tot el que està digitalitzat, disponible a internet i és públic. No és la funció de la IA memoritzar-les, serveixen per extreure patrons (de dades personals, llibres, textos, etc., sempre que siguin públiques). N'hi ha de dos tipus: Bases de dades i les Big Data.

Així doncs va concloure que la IA és una màquina que emula la intel·ligència humana, per tan es comporta com si fos intel·ligent. N'hi ha de tres tipus: feble, forta i general.

També ens va parlar de les Xarxes neuronals, que és un sistema informàtic que funciona com a cervell humà a partir de neurones virtuals interconnectades.

Tot lo exposat és una breu descripció per introduir-nos en el món de la IA, que va resultar tan interessant que va durar gairebé una hora més del temps previst i que qui tingui interès per aprofundir en el tema pot llegir o consultar, entre d'altres, el llibre escrit pel conferenciant "De la intel·ligència a la consciència artificial"

Resumint, vam sortir alguns ben sorpresos, però amb ganes d'aprofundir en un tema tan interessant que ja forma part de la nostra vida i que molt aviat serà imprescindible. *Mª Antònia Bernabé*

Lectura de poesia catalana

Quan vam començar a preparar les activitats per aquest darrer quadrimestre del 2025, ens va fer una proposta la nostra sòcia i amiga Montse Casanovas.

Va fer un correu dient-nos que li agradaria que es pogués incloure una sessió de LECTURA DE POESIA CATALANA i què la faria ella, ho vam acceptar i es va programar dins les xerrades.

La sessió ens la va oferir el dia 20 de novembre, dia assenyalat al calendari per una commemoració que cadascú ho pot celebrar a la seva manera, a part que aquest mateix dia, ves quina coincidència, es va fer pública una sentència judicial, que com a mínim la podem definir d'extrafollària.

Hi vam assistir 28 persones i ens va quedar clar que la Montse s'ho va "currar" molt... va fer una gran selecció de poetes catalans/nes: molts coneguts i altres menys coneguts, antics o contemporanis, i va tenir la delicadesa d'incloure'n de dos companys nostres, que han cultivat la poesia: en Fidel Gangonells i en Joan Ramon Marbà -El Trobador de La Segarra- .

Amb tot plegat, va muntar un Power Point, amb la presentació de cada poeta i que, un cop a la pantalla, ella ens oferia un petit resum del trets d'aquesta persona i, tot seguit, ens llegia els versos seleccionats, en alguns d'ells, amb música incorporada.

La sessió va ser amena i els versos que vam escoltar ens van demostrar que la selecció que ens va oferir la va fer amb amor i sensibilitat i, també, amb un cert humor.

A la Montse, li hem d'agrair que assisteix a moltes de les nostres activitats, sempre col·laborant amb el que faci falta i en companyia de l'Agustí ens fan revivre les sortides què hem compartit, mitjançant les fotos i els vídeos.

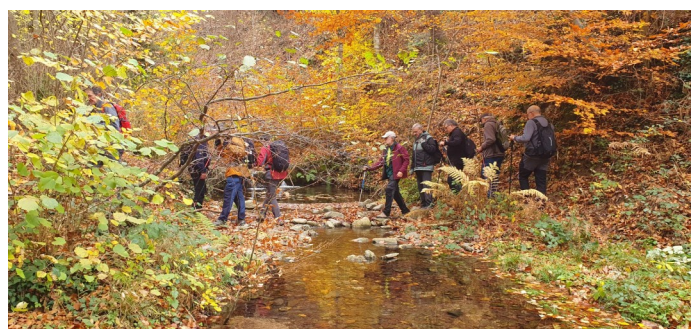
M'agradaria especialment que això fos un esperó, perquè altres companys i socis ens vulguin/ puguin oferir fer alguna col·laboració, en qualsevol tema que sigui del seu grat. Ben segur que hi ha talent per això i molt més.

CAMINADES

Durant aquest 3er. quadrimestre de 2025, a proposta de diferents companys, s'han fet les següents sortides:

Caminaires

09/09 - Vallromanes	10
16/09 - Bigues i Rieills	13
23/09 - Olivella	14
30/09 - St.Père Pescador-Roses	9
06-14/10 - Bari-Matera (Via Peuceta)	8
07/10 - Vilobí del Penedès	9
14/10 - St.Romà de Sau	16
21/10 - Moià	17
28/10 - Roses-Cadaqués	5
04/11 - Volta al Pedraforca	11
11/11 - Begues	14
18/11 - Viladrau	9
25/11 - Olost	16
02/12 - Santuari de Queralt	11

PASSEJOS SUB99

Durant aquest quadrimestre no s'ha fet cap sortida.

PITCH & PUTT

En el decurs d'aquest 3er. quadrimestre de 2025 s'han disputat i/o està previst jugar els partits següents:

XIV Campionat JUBIADEC

Data.	Camp.	Jugadors
25/09	- St. Cebrià	19
14/10	- Vallromanes	20
21/10	- MasGurumbau	23
04/11	- HCP1.	20
18/11	- St. Cebrià.	20

CAMPEONAT MACH PLAY, 3 Divisio, lliga regular:

Data.	Camp.	Jugadors
17/09	- Teià	8
29/10	- Mas Torrellas	8
26/11	- Vallromanes	8

Està previst jugar un partit d'aquesta competició el dia 17/12 al camp de LA GARRIGA.

CAMPEONAT SEMAR CLASIC, 4 Divisio lliga regular:

Data.	Camp.	Jugadors
02/07	- Sant Cebrià	8
10/09	- HCP 1	8
08/10	- Franciac	8
12/11	- Vallromanes	8

Està previst jugar un partit d'aquesta competició el 11/12 al camp de TENIS MORA.

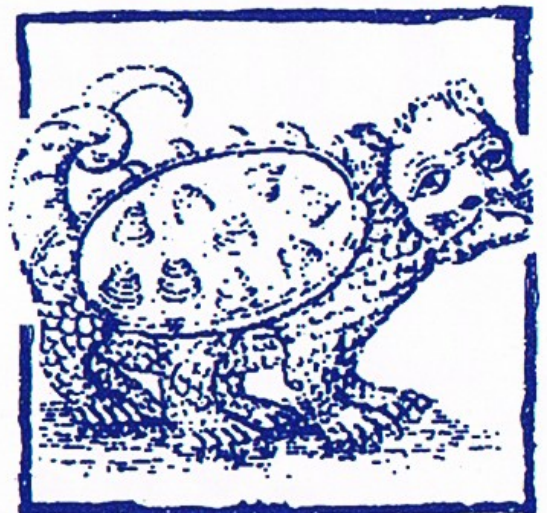
Bestiari popular català

La Tarasca

Bèstia tot ella ambigüitat, cuca fera, cos de tortuga amb cap de felí humanitzat.

El seu coll s'allarga i amb la seva boca mossega amb estrepitós soroll.

Caràcter ambigu i canviant, tan aviat clava queixalades com escup flames de foc, com, de sobte, llença aigua o caramels per obsequiar la mainada...

SORTIDA A HORTA DE SANT JOAN I EL MATARRANYA

Jaume Pérez

Un cop més, el dia 10 de novembre, ens trobem un grup de 37 companys per passar uns dies molt agradables, alhora que ampliem una mica més els coneixements del nostre país. En aquest cas la Terra Alta i el Matarranya, a l'Aragó. Necessitem trencar de tant en tant una mica la rutina que imposa la vida quotidiana.

Iniciem el nostre itinerari cap a la comarca de la Terra Alta al petit poble de Pinell del Brai, que ens enlluerna amb el seu celler. El 1919, un grup de viticultors de la comarca van demanar al conegut arquitecte Cèsar Martinell, deixeble de Gaudí, la construcció d'un gran celler que fos més majestuós que el de Gandesa, que era la capital de la comarca. Aquest gran edifici modernista el coneixem com la Catedral del Vi.

En aquest visita ens acompanya la guia local. Es tracta d'una estructura de tres naus: la de la esquerra amb doble planta on estava situat el molí de l'oli i les altres dues per fer vi i emmagatzemar-lo en les enormes botes.

Façana modernista amb totxo d'arenisca, un friso molt bonic i una teulada de ceràmica vidriada, suportada per uns majestuosos arcs parabòlics. Durant la guerra civil, els responsables van desmuntant totes les peces ceràmiques de la teulada, amagant-les, per donar una sensació ruïnosa des de l'aire i evitar així els bombardejos dels avions. La visita va acabar amb una degustació de pa amb oli y copa de vi de la zona (garnatxa blanca).

Després d'un petit passeig pel poble, que no té gaire més destacable, tornem al saló de la planta superior de la Catedral del Vi, avui en dia transformat en restaurant, on ens van servir un menú de 3 plats i postres, ben cuinats. En acabar, anem cap el nostre Hotel Miralles, a la població de Horta de Sant Joan, on passarem dues nits. Ens han reservat un saló menjador espaiós amb taules rodones per a 10 persones que faciliten la conversa.

A la tarda en espera la nostra guia local que ens parlarà de la història de la vila i la relació entre Picasso i Horta de Sant Joan: Picasso va estar al poble en dues ocasions: el 1898, per qüestions de salut, el seu amic Pallarès li aconsellà una bona estada al seu poble on es quedarà vuit mesos i, allà, amb un bons brous de gallina que preparava la seva mare i el clima sec de les muntanyes dels Ports, es recuperà.

Aquesta estada li deixa una gran empremta i torna al poble el 1909, després del seu pas per París i ja consagrat com un gran pintor, acompanyat de la seva musa Fernande Olivier, dona de bellesa exuberant y sofisticada que no va deixar indiferent a la població. Al pintor, a la fonda, li van deixar unes golfes on treballava. Les seves estades a Horta van ser molt inspiradores per l'artista i aquest sentiment va quedar palès en moltes de les seves pintures.

Amb tot, el Museu Picasso d'Horta no disposa, malauradament, de cap obra original. Recull, però, reproduccions de totes les obres que l'artista creà a Horta o estan basades amb ella. Viuen del seu record i es vanaglorien de la frase que va dir: *"Todo lo que sé lo he aprendido en Horta"*.

Seguim caminant cap el mirador, lloc estratègic per gaudir d'una foto de postal amb el Convent de Sant Salvador a la falda d'una muntanya i franquejada al fons per la carena dels Ports. Seguim pujant fins a la plaça de la Església de estil gòtic amb una entrada, amb baixada, poc habitual,.

Tornem cap a l'Hotel i després del sopar, un bona infusió de té de roca recollit a la zona. El Sr. Miralles, propietari de l'Hotel ens dona una cordial benvinguda i tot desitjant-nos una bona estada i ens convida a la discoteca de l'hotel per a ballar o escoltar algunes cançons. Vàrem baixar algunes parelles i, quina agradable sorpresa!, era com reviure els anys 70... pufs i seients baixets al voltant de la pista, barra de bar i al costat el nostre DJ punxant; el Sr. Miralles!!!

Segon dia del programa; anem a conèixer els pobles més representatius del Matarranya, molt a prop d'Horta, el paisatge és similar, camps d'oliveres, alguns ametllers i vinya. En mitja hora ja divisem la silueta de Calaceit, enfilada en un turó per lluir la seva figura. El cor la seva plaça Espanya amb l'Ajuntament i els carrers empedrats amb cases de pedra i grans portes de fusta massissa amb el seu blasó a dalt que representa a les famílies importants. També cal anomenar el poblat Iber.

Continuem cap a Queretes, poble més petit, recorrem el carrer principal entre boniques cases fins arribar a la plaça, i tot seguit, cap el bonic poble de Valderoures, capital del Matarranya, poble de estructura medieval i la joia de la corona. Tot entrant travessem el riu Matarranya pel pont de Sant Roc per entrar a l'eix i passejar pels seus carrers empedrats i recargolats tot enfilant pel camí de l'Església, custodiada per un Castell-Palau del segle XVI que alguns vam poder visitar. Realment es troba en molt bon estat de conservació pel que et pots fer una idea bastant real de la vida a les seves estances nobles: cuina, menjador, rebost, sales, etc.

El tercer dia: contacte amb la natura, un passeig per les muntanyes dels Ports amb vehicles adequats als camins. Per una pista forestal anem fent parades; la primera una explanada on podem contemplar l'encant de la serralada, el Sr. Miralles, cap de la comitiva, ens explica breument dades sobre la formació i ens fa esment del gran incendi del juny de 2009 on van morir cinc bombers. Sembla ser que la estratègia del cos de bombers no va ser la millor, que no van escoltar l'ajuda de les persones del poble, molt millor coneixedores dels paratges.

Prosseguim la ruta fins arribar al Mas d'en Quinquet, on Picasso i el seu amic varen passar algunes setmanes compartint amb els treballadors del camp, per després instal·lar-se a una cova propera.

Després d'una petita caminada arribem a l'àrea de lleure a prop del naixement del riu Els Estrets, on ens vam aturar a esmorzar: unes bones llesques de pa estirat amb tomàquet i un pernill gustós i ben curat que el propi Sr. Miralles anava tallant. Tot regat amb un bon vi de la terra i pastisset de postres. A la tertúlia ens va acompanyar el Sr. Miralles amb una bona reguitzell d'històries i acudits,...vàrem riure molt.

I, en acabar, un passeig fins una marbrera que va deixar de funcionar al 1988, per la pressió dels moviments ecologistes. Per finalitzar la excursió, vam visitar l'olivera mil·lenària "Lo Parot", la més gran d'Europa, està encerclada i té una amplada de soca de 15 m. És d'una varietat desconeguda i, segons ens van explicar, en una ocasió van fer oli en poca quantitat però d'excel·lent qualitat.

El viatge finalitza amb un bon dinar i unes paraules d'acomiadament del Sr. Miralles. Podem dir d'ell que a tots ens va sorprendre la seva vitalitat i emprenedoria. Persona amable i propera de fort caràcter forjat per la seva infantesa com a pastor, envoltat de natura i bestiar i posteriorment la seva estada a un hotel de Calella com a cuiner. Aquesta vivència el va fer tomar al seu poble on va iniciar el seu propi negoci amb hotel i restaurant.

El viatge ha estat agradable i satisfactori, però el punt fort l'aportem tots nosaltres, grup homogeni de persones amb els que és fàcil la convivència. Brindo per tothom, desitjant ànims i salut per a gaudir de moltes altres activitats i sortides.

CRÒNICA DE LA RUTA DE SENDERISME A LA VIA PEUCETA (LA PUGLIA – ITALIA)

Per Sebastià López

Ariba la tardor i amb ella, els caminaires ens posem en marxa per fer la clàssica setmana de senderisme; aquesta vegada el lloc escollit ha estat "LA VIA PEUCETA". Aquesta forma part del "CAMINO MATERANO" que recorre tota Itàlia de nord a sud. La Via Peuceta comença a la Basílica de San Nicola di Bari, lloc simbòlic de peregrinació en Apulia, y recorre l'antic territori de Peucezia al llarg de 170 qms.: des de l'exuberant bosc d'oliveres que caracteritza la plana costanera, fins a les extensions estepàries de l'altiplà de la Túrgia, des de les taques de bosc fins a les incisions càrstiques (coixos i barrancs) que constitueixen l'encantador paisatge rocós en el qual sorgeixen Gravina in Puglia i Matera.

Dia 1: Barcelona-Bari

Ens trobem el grup a l'aeroport del Prat i sortim a les 08:00 h. amb Vueling, arribem a Bari a les 10, busquem el nostre allotjament i un lloc per dinar. Dediquem la tarda a passejar per la zona portuària de Bari i pel casc antic, visitem la catedral de Bari i la catedral de Sant Nicola a la que, alguns de nosaltres amb pinta de turistes, no podem entrar perquè s'està celebrant un sepeli amb molta gent present.

Dia 2: Bari-Bitetto (18,2 qms.)

Avui coneixem a en Claudio, cofundador de la ruta Materana i guia turístic professional, ell és el que ens traslladarà cada dia les maletes i algun ferit al llarg de tot el viatge. Comencem a caminar a les 08:00 h., triguem molta estona en sortir de la ciutat fins que

finalment ens hem endinsat a la natura trepitjant molt asfalt, tot el camí anem envoltats d'oliveres i ens ha sorprès que els camins rurals estan molt bruts de tota mena de deixalles y brutícia que es veu clarament que porta anys sense netejar. Arribada a Bitetto i dinar. A la tarda aprofitem per recollir les credencials del camí, que ens lliura la voluntària del camí Ester, fem un tomb pel casc antic que és petit però molt bonic, després la mateixa Ester ens obre el museu etnogràfic i ens acompanya en una visita privada, juntament a una altra peregrina (Gaia), per les seves sales d'exposició. Sopar i a dormir.

Dia 3: Bitetto-Cassano delle Murgue.(26,5)

Estem al tercer pis d'un edifici cèntric de Bitetto i des de l'habitació veiem la plaça principal i la cúpula de l'església de Sant Miquel. Hem quedat a les 7:30 h. per anar a fer un esmorzar lleuger (una pasta i un cafè *macchiato*) al Picadilly.

Ja estem en marxa. A la sortida de la població ens espera na Gaia, la pelegrina de Bolonya que vàrem conèixer ahir i que anirem trobant al llarg de la setmana. Després d'acompanyar-nos uns quilòmetres, decideix deixar-nos perquè anem massa ràpids. Més endavant ens trobem 3 iaies de Florència que fan la mateixa ruta. També les anirem trobant aquests set dies. El trajecte està discorrent enmig de grans extensions d'oliveres, cabanes de pedra seca i camps de vinyes, moltes d'elles encara per veremar. Com hem pogut comprovar posteriorment també tenen un molt bon vi a l'Apúlia.

A l'entrada a Cassano estem assedegats i a la primera cerveseria que veiem ens aturem i alguns provem una cervesa artesanal força bona.

Després del sopar i de tornada a l'hostatge trobem escrita una frase de Jimmy Hendrix a la paret d'una plaça "*Quan el poder de l'amor superi l'amor per al poder, hi haurà pau*". Bon missatge per anar a descansar. A les 22h ja estem al llit.

Dia 4: Cassano-Santeramo in Colle (22,5 qms.)

Tercer dia de la Ruta Via Peuceta, després de la Caminada de 26,5 qms., del dia anterior, tenim una baixa, un company amb una butllofa al peu, s'estima més no forçar i prefereix descansar.

Com sempre, quedem a les 7:30 h. per esmorzar amb la motxilla preparada. Ens espera una caminada tranquil·la, amb un desnivell de 295 m., comencem el trajecte trepitjant asfalt, per continuar per camins pedregosos entre immensitat de camps conreats i també on curiosament ens creuem amb un ramat de cabres i d'ovelles.

A meitat de camí ens trobem novament amb la Gaia, la noia de Bolonya.

Arribem a Santeramo in Colle, en temps, (14,30h.) i gràcies a la gestió d'en Josep que havia anat amb el transport de les maletes, vam poder dinar el que ens havien preparat especialment per nosaltres: un plat de pasta i un plat de carn.

Sense poder descansar i tot seguit a les 16,30 vam fer la visita de la ciutat, ens va guiar la Giannarita i vam poder veure la casa de Francesco Nitti, el Palazzo Castelo, la Chiesa di Carmen i la Chiesa del Purgatorio, així com altres palaus, carrers estrets i guarnits de flors, que vam fotografiar.

A les 20 h, vam quedar per sopar una pizza a La Giara pizzeria que ens va recomanar la Giannarita, i a continuació a dormir.

Dia 5: Santeramo-Altamura (23 qms.)

Comencem el 5é dia de l'aventura, quart de caminada, sortint de Santeramo in Colle, és una etapa, fins a Altamura, de 23 qms., que abordem sense provisions preveient abastir-nos en una formatgeria a meitat de camí. El paisatge és el característic de la zona, molt pla i amb poca vegetació. Bàsicament es tracta d'extensos camps de cereals que en aquesta època estan a l'espera de la sembrada.

Sobre les 12:00 h. arribem a la Masseria Scalera, una granja típica de la zona, amb molt bestiar i... 15 gats!!! Pobres dels que tenim al·lèrgia al pel de gat !!! Aquí fem una parada dilatada, doncs farem una degustació de formatges, de diferents tipus i característiques. N'hi ha de molt bons, la veritat. Després d'aquesta parada i tenint en compte el bon àpat que hem fet ja donem el dinar per fet.

El camí fins a Altamura ha estat molt més lleuger i, un cop arribats, hem pogut visitar aquest bonic poble històric amb la seva corresponent catedral i la obligada visita a la que, segons diu a l'entrada, és la gelateria més premiada de la zona.

Després de sopar a dormir aviat, que demà ens espera una altra etapa exigent.

Dia 6: Altamura-Gravina in Puglia (20 qms.)

Comencem l'etapa amb la baixa d'un altre caminador que prefereix fer un dia de repòs per recuperar-se totalment d'una petita lesió al peu.

L'etapa de 20 qms. surt del centre històric d'Altamura i transcorre entre grans extensions de conreus de blat i altres cereals que ens recorda molt el paisatge del Camí Francès per Castella.

La uniformitat de la ruta només la trenca algun petit bosc (on ens aturem a esmorzar), "plantacions" de plaques solars i una petita bassa envoltada de joncs i canyes.

Arribem a Gravina on ens espera un dinar típicament italià amb gran quantitat d'antipasti i pasta, limoncello i grappa.

La població de Gravina ens sorprèn molt gratament amb un espectacular pont/aqüeducte, així com per

l'entorn natural que l'envolta, els carrers, esglésies, palaus i coves.

Dia 7: Gravina-Picciano (29,9 qms.)

Sisè dia de ruta, ens espera la caminada més llarga de tot el camí.

Per diversos motius aquesta ruta només la iniciaran i acabaran 3 persones del grup, la resta anirà amb el vehicle que transporta les maletes fins la meitat de la etapa que acaba al Monestir-Santuari de Santa Maria di Picciano.

És la etapa més bonica de tot el camí, ja que per sortir de Gravina travessem el Ponte Acquedotto de la ciutat, per iniciar una pujada fins la zona arqueològica, des de la qual es veu una panoràmica excepcional de la ciutat i de les seves cases-coves prehistòriques. Aquesta caminada transcorre també per una zona boscosa de 12 qms. i al llarg de la mateixa ens trobem immensitats de camps sense conrear.

Al final del camí i després d'una nova pujada ens retrobem tots en el Monestir de Santa Maria di Picciano, on el monjo benedictí Carlos, (cubà i molt bromista), ens fa una explicació de la història del monestir (reconstruït en l'any 1966).

Finalment i en cotxe anem a la Commenda di Picciano on soparem i passarem la nit. És una masseria molt agradable on després de sopar unes olives (sempre calentes i fredes), amanida amb barrejats, pasta amb cigrons, salsitxes i meló, acabarem el dia.

Dia 8: Picciano-Matera (29,7 qms.)

Esmorzem tots plegats a la masseria on hem dormit. El grup format pel Jordi, Escolar, Ramón i Francesc varen

partir a les 8:30 per fer l'etapa completa de 29,7 qms, tot i que el Giovanni els va acostar a la ruta i es van estalviar uns 3 qms.

La resta varem esperar al cotxe de les maletes que ens va portar a l'embassament que hi ha a mitg camí. Uns quilòmetres més endavant vam travessar un rierol que duia prou aigua per fer-nos treure les botes i els mitjons. Allà ens ajuntarem els dos grups i vam marxar cap a Matera plegats.

Els darrers quilòmetres són de pujada exigent.

Cap a les dues arribem al restaurant Tratoria La Bruna dins d'una cova de Matera, que ens recomanà en Claudio, i on dinarem molt bé.

Després anirem cap el B&B Spazio Residence Gagarin, per pendre una dutxa i a continuació passejada per Matera, ciutat sorprenent per la seva singularitat i a la nit, amb la seva il·luminació, encara més.

Dia 9: Matera-Barcelona

Avui matí tenim visita guiada a la ciutat amb en Claudio.

Matera, a la regió de **Basilicata** (sud d'Itàlia), és una de les ciutats més antigues del món i famosa pels seus **Sassi** antics barris excavats a la roca calcària. Ha estat declarada **Patrimoni de la Humanitat per la UNESCO** i va ser **Capital Europea de la Cultura el 2019**. Fem una passejada pels dos barris històrics més emblemàtics:

Sasso Caveoso conserva l'aspecte més autèntic, amb cases-cova, esglésies rupestres i carrers laberíntics.

Sasso Barisano està més restaurat, amb hotels, restaurants i museus. Passejar per ells és l'experiència essencial a Matera.

A les 14:00 h. agafem un autobús amb destinació l'aeroport de Bari i a les 18:40 h. l'avió amb destinació Barcelona, cap a les 21:00 h. arribem a Barcelona i fi del viatge.

PD. Cal esmentar que en aquesta crònica han participat tots els companys del grup i ha estat desenvolupada per un company diferent cada dia.

IN MEMORIAM

Aquests són els companys. dels que en tenim constància, traspassats aquests any. Els recordem amb el nostre sentiment de comiat i memòria.

Adolf Olivé Canals
Antonio Corado Matoses
Josep Maria Fuentes Comas
Miquel Iglesias Quevedo
Josep Maria Amat Briàs
Albert Carretero Escrivà
Manel Ferreres Guardiola
Mercè Solé Puigdomènech
Angel Iglesias López
Ignasi Ribera Roqué
Josep Farràs Company
Carles Escribano Chacopino
Joan Carles Gallofré Porcet

PEDRES I MEMORIA

Pedres que al meu voltant
parlen i respiren sobre anys
d'aquells camps i els paranys
que sovint veiem, tot caminant.

Vosaltres, vos heu anat
i tan les pedres com nosaltres
recordarem camins i contrades
que tantes vegades hem caminat.

Joan Ramon Marbà
El Trobador de la Segarra

DITES CATALANES

Gener Per Sant Sebastià, una hora s'allarga ja
Matiner de gener, gastador d'oli
El gener és la clau de l'any.

Febrer El febrer avergonyit es tapa la cara i surt de nit
Si plou pel febrer, tot va bé
Per Sant Blai ve la cigonya.

Març Pel març, el marduix treu el nas
El sol de març estella el cap dels burros
Març que no marceja, tot l'any li porta enveja.

ASSEMBLEA ANUAL ORDINÀRIA

A celebrar en els Locals de l'Agrupació Sant Jordi, el dimecres dia 11 de març de 2025, a les 10 hores, en convocatòria única.

Bon Nadal i venturós
Any Nou us desitja la junta de
JUBIADEC

